
STYRESAK 23/17

MATKULTURSENTER I AKTIVITETSHUSET I ODDERØYA MUSEUMSHAVN

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

31. august 2017

Saksbehandler

Gro Eikeland

Vedlegg

1. Mail fra daglig leder Eivind Løvdal i Geitmyra matkultursenter med utdypende informasjon om inntektsgrunnlag, langsiktig drift og problematikk rundt merverdiavgiftkompensasjon, som svar på vår mail med spørsmål rundt dette.
2. Rapport fra Geitmyra matkultursenter som ble presentert Cultiva på deres styremøte 19. juni. Merk at denne rapporten er skrevet med tanke på en modell der de kun leier lokaler av museet. Rapporten gir nyttig informasjon rundt planene for etablering og drift av et matkultursenter i Kristiansand.

Saksfremlegg

I forbindelse med behandling av styresak 05/17 med årsregnskap for 2016, gav styret i Vest-Agder-museet administrasjonen signaler om at det mht. driften av aktivitetsbygget i Odderøya museumshavn bør tenkes alternativer som kan generere større andel inntekter til "avdelingen". Museumshavna hadde i 2016 et underskudd på kr. 712 544, som ble utlignet gjennom bruk av gaveforsterkningsmidler samme år. Underskuddet fra 1. driftsår (2015) ble kr. 524 707 som fremdeles utgjør avdelingens "negative disposisjonsfond".

Tidlig i 2017 tok daglig leder Eivind Løvdal fra Geitmyra matkultursenter i Oslo kontakt med Vest-Agder-museet ift. muligheten for å etablere et matkultursenter i Kristiansand. Cultiva hadde da bevilget kr. 250 000 kroner til Geitmyra for å få vurdert om et tilsvarende konsept kan etableres i Kristiansand. Geitmyra har, gjennom egne ressurser og innleid konsulent, fått utarbeidet en rapport/analyse som konkluderer med at de mener at det er realistisk å få etablert et liknende konsept som Geitmyra i Kristiansand, med fokus på mat fra havet, fundamentert i det særegne for Sørlandet. Etter å ha vurdert forskjellige mulige lokasjoner for senteret, er Nodeviga og Vest-Agder-museets aktivitetshus, utpekt som det ideelle stedet å plassere senteret, både i forhold til bygningsmasse, omgivelser og nærhet til sentrum. Grønt Senter i kommandantboligen peker på som mulig supplement og samarbeidspartner.

Cultiva behandlet rapporten/søknaden fra Geitmyra matkultursenter i sitt styremøte 19. juni i år, uten å fatte endelig vedtak. Styret i Cultiva ba om at Geitmyra utredet ytterligere inntektsmulighetene ved å drive et matkultursenter i Kristiansand og langsiktigheten i prosjektet. Vest-Agder-museet har vært i dialog med direktør Erling Valvik i Cultiva ift. prosjektet og har hatt møter med daglig leder Eivind Løvdal på Geitmyra ift. å bearbeide saken videre. I det følgende søkes det å legge et fakta-grunnlag for å diskutere etableringen av et matkultursenter i aktivitetsbygget i Nodeviga.

Geitmyra matkultursenter

Den ikke-kommersielle Stiftelsen Geitmyra matkultursenter åpnet i 2011 og driftes med tilskudd fra private og offentlige aktører. Ca. 1/3 av midlene kommer fra salg av "husstellsundervisning" til elever i Oslo-skolen, 1/3 består av statlige tilskudd og 1/3 hentes fra private tilskuddsytere/sponsorere. Stedet har 15 000 besøkende i året og underviser 3 000 barn, deriblant mottaksklasser. Det holdes familiekurs, fritidskurs, kurs for barnehager, spedbarnsforeldre og foreldre og det arrangeres åpen gård 6 ganger i året med temabaserte opplegg og fri inngang. Flere titalls frivillige er knyttet opp mot aktiviteten i tillegg til de 7 som er ansatt. Faglig ansvarlig for Geitmyra er Andreas Viestad, kjent TV-kokk og inspirator. Geitmyras visjon: *Vi skal bidra til at så mange barn og unge som mulig blir glade i mat som gjør dem godt!*

Vest-Agder-museets videre drift i museumshavna

Som nevnt innledningsvis i saken har begge driftsårene i museumshavna så langt gått med underskudd. Manglende tilstrømning av publikum og utfordringer knyttet til betalingsmodellen er noen av utfordringene. Det har siden aktivitetsbygget stod ferdig i 2015 blitt arbeidet aktivt med å utvikle tilbudet i bygget og museumshavna for øvrig, først og fremst i form av maritime aktiviteter for barn, men også ved utstillinger og installasjoner som kan interesse det voksne publikummet. Sesongen 2017 er i ferd med å avsluttes, og besøkstallene ser ut til å bli omtrent på nivå med 2016. Salgsinntektene så langt i år er bedre enn tidligere år, og det har vært fokus på å holde kostnadene på et minimum, så driftsresultatet for 2017 ser så langt ut til å gå omtrent i balanse (kfr. styresak 22/17). Det kan se ut som om potensialet knyttet til stedet slik det framstår i dag, ikke er så mye større når det gjelder inntjening. Med mindre vi klarer å fylle Odderøya museumshavn med aktivitet som er bærekraftig økonomisk, kan vi i ytterste konsekvens bli nødt til å stenge ned aktivitetsbygget. En slik løsning vil imidlertid ikke medføre balanse i regnskapet, i og med at driften genererer faste kostnader (strøm, vann osv.). Disse kostnadene er stipulert til ca. kr. 175 000 årlig, renhold inkludert. Det mottas ingen faste offentlige driftstilskudd øremerket aktivitetsbygget/museumshavna.

Matkultursenter for barn i Odderøya museumshavn

Vest-Agder-museets administrasjon var tidlig i kontakt med Cultiva om mulighetene for å søke midler for videre utvikling av aktivitetshuset og museumshavna. Allerede på det tidspunktet ble et matkultursenter for barn nevnt som en mulighet fra Cultivas side, sett i sammenheng bl.a. med Kristiansands satsning som "Barnas by". På det tidspunktet virket ikke konseptet å kunne bli en naturlig del av planene for museumshavna og museet hadde heller ikke nødvendig kompetanse på området.

Etter å ha hatt flere møter med Geitmyra matkultursenter ved Eivind Løvdal og Andreas Viestad, har ideen om et matkultursenter i Nodeviga utviklet seg fra et rent leieforhold der museet leier ut arealer (både ute og inne) til matkultursenteret, til et konsept der museet går inn som medeier i et ideelt aksjeselskap. Begge modellene er mulige, med de

fordeler og ulemper de måtte innebære. Søknaden fra Geitmyra om midler til nytt matkultursenter i Kristiansand, som skal behandles på nytt i Cultiva den 18. september, beløper seg til 6,9 millioner kroner i investeringsmidler i perioden 2017-2019 og 1,5 millioner kroner i driftsmidler i perioden 2020-2022. Cultiva innstilte i sitt forslag til vedtak i saken til styremøtet 19. juni på å gå inn i et 5-årig samarbeid med Geitmyra om etableringen, med 5 millioner kroner i tilskudd i 2017/2018. Videre medvirkning/tilskudd fra Cultiva vil iht. forslaget om vedtak være betinget av utviklingen i prosjektet og tilgjengelige midler i Cultiva.

1. Utleie av arealer til nytt matkultursenter i Nodeviga

Geitmyra har uttrykt sin klare begeistring for Nodeviga som lokasjon for et nytt matkultursenter. De vil opprette et ideelt aksjeselskap til å drifte senteret i Kristiansand. Museet har gitt en pris på leie av arealene, inklusive fellesutgifter, som i tillegg til å dekke de faste driftskostnadene vil gi et lite tilskudd til driften. Beløpet er ikke ferdig forhandlet, men Geitmyra er naturlig nok opptatte av å minimere sine faste kostnader knyttet til driften av matkultursenteret. Geitmyra mener at et matkultursenter vil gi så mange positive synergieffekter til museets øvrige drift i området, at det bør gjenspeiles i leieprisen. Museet ser imidlertid utfordringer med sin videre drift med betalte aktiviteter så lenge de fleste av aktivitetene til matkultursenterer vil være gratis. Matkultursenteret vil også oppta store deler av bygget store deler av året (aktivitet ca. 280 dager i året - stengt i fellesferien). Matkultursenteret er opptatt av langsiktighet og ønsker å inngå 10-årig leieavtale.

Det foreligger en forutsetning ift. å unngå å måtte betale tilbake refundert MVA på byggeprosjektet (og miste momskomp./fritak for MVA ifm. museumsdriften i aktivitetshuset) i form av at selskapet som skal drive matkultursenteret må drive avgiftspliktig aktivitet. Denne forutsetningen er lik enten museet leier ut lokalene eller er inne på eiersiden i driftsselskapet som leier lokalene.

2. Museet som medeier i det nye matkultursenteret

Cultiva, som viktig bidragsyter i etableringen av det nye matkultursenteret, uttrykker et ønske om at Vest-Agder-museet tar en mer aktiv rolle i driften av senteret. For å sikre

langsiktighet, faglighet og lokal tilknytning ser Cultiva det som en klar styrke om museet går inn som medeier/meddrifter i det nye ideelle aksjeselskapet.

Ledergruppa i museet har drøftet saken, og ser for seg at fokuset på lokal/maritim matkultur enkelt kan tas inn som element i satsningen i museumshavna. Fokuset på matkultur, folkehelse og integrering vil gi driften i aktivitetsbygget større legitimitet både lokalt og regionalt, og Viestads visjon om det maritime matkultursenteret som kompetanseorgan på sitt område på landsbasis utgjør nok en oppside. Det at Geitmyra og Viestad går inn med sin kompetanse og erfaring fra etablering og drift av Geitmyra, anser museet for å være en forutsetning og nøkkelen til suksess i etableringen.

Administrasjonen er positive til et samarbeid i form av medeierskap i et nytt matkultursenter i Nodeviga. Vi mener en slik modell vil gi museet større mulighet til å integrere matkultursenteret i de øvrige/fremtidige planene museet har i området og til å styre/koordinere driften i samsvar med disse. Forutsetning for medeierskap er at det ikke forplikter våre eierkommuner eller IKS'et økonomisk eller på annen måte.

Forslag til vedtak

Styret gir administrasjonen, sammen med styreleder, fullmakt til å arbeide videre med saken med intensjon om å gå inn i et samarbeid med Geitmyra matkultursenter om etablering av et matkultursenter i aktivitetsbygget i Odderøya museumshavn.

Vest-Agder-museet IKS